

Enhed
Socialjura og
International

Status for genåbning på Social- og Indenrigsministeriets område

Sagsbehandler
Marie Bisgaard
Nielsen

Det sociale område er et kritisk område. Det betyder, at der i den periode, hvor samfundet i vidt omfang har været lukket ned på grund af COVID-19, fortsat har skullet tages hånd om de udsatte i samfundet, og at der kun efter en konkret vurdering, og inden for fastsatte rammer, har kunnet ske tilpasning og nedskalering af hjælpen og støtten.

Koordineret med

Sagsnr.
2020 - 3908

Det betyder, at serviceloven, socialtilsynsloven og retssikkerhedsloven stadig har været fuldt gældende. Kun hvis sundhedsmyndighedernes faglige retningslinjer står i vejen, eller hvis kommuner eller leverandører mangler personale på grund af sygemeldinger eller prioritering af personalemæssige ressourcer til anden indsats mod COVID-19, har de gældende regler kunnet fraviges.

Doknr.
261018

Dato
25-06-2020

Med hjemsendelsen af offentligt ansatte, som ikke varetager kritiske funktioner, har kommunale sagsbehandlere og administrative medarbejdere dog i vidt omfang skullet varetage deres opgaver hjemmefra, og der kan have været konkrete sociale tilbud og indsatser, som selv har truffet beslutning om at lukke helt eller delvist af hensyn til risikoen for smittespredning, for at imødekomme det fastsatte forsamlingsforbud, eller fordi der har været behov for at prioritere personaleresourcer til andre COVID-relaterede opgaver.

Beboere på botilbud og anbringelsessteder har været omfattet af COVID-19 relaterede restriktioner, da tilbuddene er omfattet af et generelt besøgsforbud.

Samfundet er nu generelt langt i genåbningsprocessen og nedenfor gennemgås status på det sociale område, herunder for særlige initiativer der er aftalt og sat i værk i COVID-19-perioden.

1. Formel genåbning

Med den seneste beslutning om, at offentlige arbejdspladser øst for Storebælt kan genåbne fra den 15. juni, er opgavevaretagelsen på Social- og Indenrigsministeriets område fuldt genåbnet. Det gælder både opgavevaretagelsen i de kommunale forvaltninger, Familieretshuset og Ankestyrelsen.

2. Bekendtgørelse om mulighed for midlertidig fravigelse af forpligtelser for det offentlige og af privates rettigheder over for det offentlige på socialområdet som led i håndtering af COVID-19 (COVID-19 bekendtgørelsen)

Med reglerne i bekendtgørelse om mulighed for midlertidig fravigelse af forpligtelser for det offentlige og af privates rettigheder over for det offentlige på socialområdet

som led i håndtering af Coronavirussygdom 2019 (COVID-19), fik kommunerne fra den 18. marts 2020 mulighed for bl.a. at træffe afgørelse om midlertidigt helt eller delvist at undlade at levere en ydelse, der er truffet afgørelse om efter serviceloven eller om midlertidigt at ændre indholdet af ydelsen.

Bestemmelserne i bekendtgørelsen kunne alene anvendes, hvis en myndighed eller en leverandør havde behov for at flytte rundt på personaleressourcer pga. håndteringen af COVID-19, eller hvis der var sygdom i et omfang, så der manglede personaleressourcer. Den kunne også kun anvendes til at træffe konkrete afgørelser efter individuelle vurderinger af den enkelte borgers behov og ikke til at træffe generelle beslutninger om at skære hjælpen til borgerne ned eller helt væk.

Bekendtgørelsen er ophævet den 11. juni 2020 med en overgangsperiode på 7 dage.

I forbindelse med genåbningen på socialområdet har KL foretaget en undersøgelse, som også er sendt til socialordførerne, af, hvordan det går med genåbningen i kommunerne på udvalgte områder. Ifølge undersøgelsen er kommunerne endnu ikke færdige med at implementere genåbningen, og det konkluderes, at der fortsat mangler at blive normaliseret en del indsatser på socialområdet.

På den baggrund er kommuner, andre myndigheder på socialområdet og tilbud m.v. derfor i forbindelse med den orientingsskrivelse, der er sendt ud med ophævelsen af COVID-19-bekendtgørelsen blevet opfordret til at have særligt fokus på de borgere, som har været særligt berørt af nedlukningen af samfundet, og som ikke har modtaget den normale hjælp og støtte i den forgangne periode. I orientingsskrivelsen er det i øvrigt understreget:

- at kommunerne ikke længere kan træffe afgørelser efter bekendtgørelsen
- at de midlertidige afgørelser og beslutninger, der er truffet efter bekendtgørelsen, bortfalder senest 7 dage efter ophævelsesbekendtgørelsens ikrafttræden
- at de afgørelser, der oprindeligt er truffet i forhold til borgerne, træder i kraft igen, og at borgeren skal modtage den fulde hjælp og støtte, der i sin tid er truffet afgørelse om.

Social- og Indenrigsministeren vil på den baggrund inden sommerferien bede KL umiddelbart efter ferien om at opdatere undersøgelsen om, hvordan det går med genåbningen i kommunerne på udvalgte områder.

3. Lokale midlertidige besøgsrestriktioner på sociale tilbud

Social- og Indenrigsministeriet fastsatte med virkning fra 5. april 2020, kl. 10.00, et generelt midlertidigt besøgsforbud på sociale tilbud. Dette besøgsforbud blev efterfølgende lempet med virkning fra den 13. maj på baggrund af *Aftale om initiativer for sårbare og udsatte grupper i forbindelse med COVID-19*.

Det generelle midlertidige besøgsforbud er ophævet den 24. juni 2020. Herefter gælder der i udgangspunktet ikke særlige restriktioner i forhold til besøg på sociale tilbud.

Det generelle midlertidige besøgsforbud omfattede ikke besøg i kritiske situationer:

1. Uopsætteligt besøg fra en nær pårørende til en kritisk syg eller døende person.
2. Forældres eller andre nære pårørendes besøg hos et barn under 18 år.

3. Forældres eller andre nære pårørendes besøg hos en voksen med en sådan kognitiv funktionsnedsættelse, at personen mangler evnen til at forstå og acceptere formålet med besøgsrestriktionerne og dermed har et helt særligt behov for besøg.

Beslutning om, hvorvidt der i ovenstående situation nr. 3 forelå en kritisk situation, blev truffet af tilbuddets ledelse på baggrund af deres kendskab til beboeren og dennes forhold til forældre og nære pårørende.

Hvis beboeren eller dennes pårørende anmodede om det, skulle tilbuddets ledelse udpege 1-2 faste besøgs personer blandt beboerens nære pårørende, som kunne besøge beboeren. Sådanne besøg skulle som det helt klare udgangspunkt ske på tilbuddets udearealer. Udpegningen af de faste besøgs personer skulle ske efter en konkret vurdering og i samråd med beboeren og dennes pårørende. Der udpegedes ikke faste besøgs personer for beboere omfattet af ret til besøg i kritiske situationer.

Tilbuddet kunne desuden efter en samlet socialpædagogisk og sundhedsfaglig konkret vurdering beslutte, at borgeren kunne modtage besøg af de 1-2 faste besøgs personer i den del af tilbuddet, som beboeren selv råder over.

Besøg skulle ske under iagttagelse af sundhedsmyndighedernes retningslinjer for håndtering af Coronavirussygdom 2019 (COVID-19), herunder i forhold til inddæmning og minimering af smitterisiko, og blev gennemført efter anvisning fra tilbuddets ledelse og under hensyntagen til tilbuddets medarbejdere og øvrige beboere m.v.

På ordførermødet den 11. juni blev muligheden for yderligere lempelser drøftet.

På den baggrund af den drøftelse og efterfølgende høring af ordførerne og sektorpartnerskabet er det generelle midlertidige besøgsforbud ophævet den 24. juni 2020.

Det generelle midlertidige besøgsforbud er i stedet erstattet med en mulighed for den lokale ledelse på det enkelte sociale tilbud til undtagelsesvist at indføre lokale besøgsrestriktioner under visse nærmere betingelser. Der er udstedt en ny bekendtgørelse nr. 927 af 22. juni 2020 om mulighed for lokalt at fastsætte midlertidige besøgsrestriktioner på anbringelsessteder og botilbud m.v. på socialområdet i forbindelse med håndtering af Corona-virussygdom 2019 (COVID-19). Hvis den lokale ledelse på et socialt tilbud indfører sådanne lokale midlertidige besøgsrestriktioner, er der dog på samme måde som under det nu ophævede generelle besøgsforbud fortsat mulighed for at få besøg i kritiske situationer og besøg fra 1-2 faste besøgs personer, jf. beskrivelsen ovenfor.

4. Undtagelse fra forsamlingsforbuddet

Med baggrund i epidemiloven blev der den 17. marts 2020 udstedt regler om forbud mod at afholde og deltage i indendørs og udendørs arrangementer, begivenheder, aktiviteter eller lignende, hvor der var flere end 10 personer til stede samtidig.

Forsamlingsforbuddet har på det sociale område haft betydning for væresteder m.v., som er tilbud, hvor der er offentlig adgang uden visitation. Disse tilbud har været omfattet af forsamlingsforbuddet.

Forsamlingsforbuddet ville desuden have haft betydning for at gennemføre sommeraktiviteter for udsatte børn, unge og deres familier.

Den 8. juni er reglerne om forsamlingsforbud ændret, så der fra den 9. juni gælder en grænse på 50 personer, hvilket har betydning for værestederne, som nu kan tage flere brugere ind ad gangen. Samtidig blev sommeraktiviteter for børn, unge og deres familier undtaget fra forsamlingsforbuddet.

5. Retningslinjer for genoptagelse af aktiviteter på det sociale område

Genoptagelsen af opgavevaretagelse og aktiviteter på det sociale område skal lige som på andre områder ske under hensyntagen til de sundhedsfaglige retningslinjer.

For at støtte fagprofessionelle på socialområdet i forbindelse med genoptagelsen af aktiviteter på socialområdet har Socialstyrelsen udarbejdet overordnede retningslinjer, som omhandler de indsatsområder, der i særlig grad er berørt af sundhedsmyndighedernes retningslinjer.

Retningslinjerne tager udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens retningslinjer og vejledninger. Socialstyrelsen følger området tæt i samarbejde med relevante faglige eksperter og retningslinjerne vil blive opdateret ved behov. Retningslinjerne er opdateret 12. juni 2020 bl.a. på baggrund af ophævelsen af COVID-19-bekendtgørelsen. Nu fremgår det blandt andet, at der for sommeraktiviteter for børn og unge er indført en undtagelse fra forsamlingsforbuddet på 50 personer. Med undtagelsen er sommeraktiviteterne i stedet alene omfattet af forsamlingsforbuddet på 500 personer. Det fremgår også, at COVID-19-bekendtgørelsen på socialområdet, der har gjort det muligt at fravige visse offentlige forpligtelser og rettigheder, blev ophævet den 10. juni.

Retningslinjerne er senest opdateret den 23. juni 2020 blandt andet på baggrund af, at det midlertidige besøgsforbud på socialområdet er blevet ophævet. I stedet har den lokale ledelse mulighed for undtagelsesvist at begrænse, herunder helt at afskære besøg på sociale tilbud under visse betingelser.

Derudover er retningslinjerne opdateret med aktuelle henvisninger til Sundhedsstyrelsens retningslinjer for håndtering af COVID-19.

6. Sektorpartnerskab på det sociale område

I forlængelse af aftalen om udvidelse af den første fase af en kontrolleret genåbning, besluttede regeringen af nedsætte et sektorpartnerskab på socialområdet. Deltagerne i sektorpartnerskabet er KL, Danske Regioner, Danske Handicaporganisationer, SL – Socialpædagogerne, Rådet for Socialt Udsatte, Røde Kors, Børns Vilkår og Red Barnet. Disse organisationer er udvalgt i kraft af deres funktion som facilitatorer for de tre partnerskaber for hhv. udsatte børn og unge, voksne og mennesker med handicap, som indgik i aftalen af 25. april om initiativer for sårbare og udsatte grupper i forbindelse med COVID-19.

Formålet er sektorpartnerskabet er hurtigt og effektivt at kunne få identificeret udfordringer og problemer i forbindelse med COVID-19 og den gradvise genåbning af samfundet.

Der har været afholdt 2 møder i sektorpartnerskabet, hvor der er blevet drøftet besøgsrestriktioner og genåbning på socialområdet. Sektorpartnerskabet holdes herudover orienteret om centrale initiativer på området.

7. Aftale om initiativer for sårbare og udsatte grupper i forbindelse med COVID-19

Regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance, Nye Borgerlige og Alternativet indgik den 25. april 2020 *Aftale om initiativer for sårbare og udsatte grupper i forbindelse med COVID-19*, som indeholdt tre hovedelementer:

1. Etablering af tre partnerskaber
2. Øvrige initiativer til udsatte børn og unge, udsatte voksne og mennesker med handicap
3. Genoptagelse af aktiviteter på det sociale område

7.1. Etablering af tre partnerskaber

Som led i aftalen er der etableret tre partnerskaber, som under hele åbningen af samfundet kan medvirke til at skabe tryghed og modvirke ensomhed, sårbarhed og mental mistroivsel hos udsatte børn, udsatte voksne, børn, unge og voksne med handicap og ældre. Som led i aftalen skal der etableres en portal om tryghed og trivsel i forbindelse med genåbningen af samfundet, som skal sikre formidling af generel vejledning samt gode eksempler på og nye ideer til håndtering af konkrete udfordringer.

Portalen

Portalen skal indeholde:

1. En idebank med formidling af gode eksempler fra praksis
2. Generel vejledning og henvisninger til relevant materiale vedrørende genåbningen
3. Konkrete vejledninger vedrørende specifikke målgrupper på socialområdet
4. FAQ

Socialstyrelsen har udarbejdet en genåbningsside på socialstyrelsen.dk, der danner grundlag for portalen, når alle de fire ovenstående elementer er klargjort. På siden findes de generelle retningslinjer for genåbning på socialområdet samt konkrete vejledninger vedrørende aktuelt ni specifikke målgrupper på socialområdet.

Socialstyrelsen afholdte den 27. maj møde med facilitatorerne i hvert af de fire partnerskaber, hvor idebanken blev drøftet. Socialstyrelsen har herefter sendt forslag til opbygning af idebanken i høring hos partnerskaberne og har den 9. juni modtaget partnerskabernes bemærkninger. På baggrund heraf foreligger en ramme for opbygning af idebanken, der herefter skal udfyldes løbende med praksiseksempler via partnerskaberne.

Det forventes, at den første del af portalen kan lanceres snarest og at den samlede portal med indhold i idebanken kan lanceres ultimo juni.

Udsatte Børn:

Der blev med aftalen etableret et partnerskab for udsatte børn og unge med en række aktører på området og med Red Barnet, Røde Kors og Børns Vilkår som facilitatorer. Partnerskabet skal medvirke til at skabe tryghed, modvirke ensomhed og sårbarhed blandt udsatte børn og unge i hele perioden for genåbningen af samfundet.

Seneste møde mellem partnerskabet og ministeren blev holdt den 4.juni, hvor der blev drøftet problematikker i forbindelse sommerferien og udfordringen med at få samlet

udsatte børn og unge op efter corona-tiden. Aktørerne fortalte bl.a. om den store efterspørgsel på kontakt og støtte, som de oplever fra udsatte børn og unge og sårbare familier og udtrykte et stort behov for brobygning og samarbejde på tværs af civilsamfundsorganisationer, almene boligorganisationer, kommuner mv.

Partnerskabet har etableret en struktur for deres arbejde, så de arbejder i fire spor 1) Tilbagevenden til skole og daginstitutioner, 2) Fritid, fællesskaber og trivsel, 3) Børns ressourcer og trivsel i familien og 4) Ensomhed hos børn og unge. Organisationerne har valgt sig ind på et af de fire spor, og de første workshops i sporene har været afholdt.

Udsatte Voksne:

Partnerskabet har afholdt i alt fire videomøder, hvor temaer som ensomhed, opkvalificering af digitaliseringskompetencer, ulighed i sundhed og efterslæb i ikke-håndterede psykiske problemer og misbrug har været drøftet.

Partnerskabet har samlet mange gode eksempler på initiativer, der under coronakrisen har imødegået sårbare og udsattes behov og har nu fokus på initiativer, der kan støtte op om udsattes behov under genåbningen og tage hånd om det efterslæb, der er nogle steder. Det drejer sig bl.a. om udfordringer med selvisolering, hvor mange udsatte mennesker har isoleret sig i bekymrende grad, og som medfører, at problemer med angst, misbrug mv. er blevet forværret under nedlukningen.

Partnerskabet holdt møde den 18. juni, hvor der blev arbejdet videre med de mange input og forslag til løsninger, som er kommet frem under drøftelserne.

Mennesker med handicap:

Partnerskabet på handicapområdet har haft deres første møde den 28. maj, hvor samarbejdet blev skudt i gang. Andet møde blev afholdt den 23. juni. Her drøftede medlemmerne blandt andet et udkast til en ensomhedsstrategi, som facilitatorerne inden mødet havde udarbejdet på baggrund af input fra medlemmerne.

Partnerskabet er også i gang med at indsamle gode eksempler på handicapområdet, som skal deles på Vidensportalen, og det forventes, at der kommer en bred vifte af forskelligartede bidrag fra medlemmerne, som kan tjene til inspiration i hele landet.

På mødet drøftede partnerskabet også mulighederne for et samarbejde med de fonde, som ønsker at bakke op om indsatserne for mennesker med handicap.

Endeligt blev mødet også brugt til en drøftelse med medlemmerne om planlægningen af fremtidige møder i partnerskabet.

7.2. Øvrige initiativer til udsatte børn og unge, udsatte voksne og mennesker med handicap

Aftale om initiativer målrettet sårbare og udsatte grupper i forbindelse med COVID-19 (25. april 2020) indeholder en række initiativer under hhv. Social- og Indenrigsministeriet, Sundhedsministeriet, Kulturministeriet, Børne- og Undervisningsministeriet samt Uddannelses- og Forskningsministeriet.

For status vedr. konkrete initiativer se nedenfor.

7.3. Genoptagelse af aktiviteter på det sociale område

På baggrund af aftalepartierne enighed om genoptagelse af tilbud og indsats på det sociale område, har social- og indenrigsministeren den 29. april 2020 med henvisning til den politiske aftale skrevet følgende et brev til kommuner, regioner og socialtilsyn samt relevante myndigheder og organisationer:

- At sociale tilbud og indsats, hvor der i en periode har været truffet beslutning om at nedjustere eller omlægge indsatsene eller helt eller delvist at lukke ned, nu igen gradvist kan vende tilbage til normale forhold og tage imod børn, unge og voksne med behov for hjælp og støtte under iagttagelse af gældende sundhedsfaglige retningslinjer.
- At private og kommunale tilbud bør prioritere at genoptage åbne tilbud og indsats, som kan understøtte tryk og trivsel hos borgerne, særligt hos de grupper, som har været særligt hårdt ramt af restriktioner og generel nedlukning.
- At kommunerne skal være opmærksomme på, om der er børn, voksne eller familier, som har behov for en ekstra indsats.

8. Aftale om sommeraktiviteter for børn og unge

Regeringen har den 9. juni 2020 indgået aftale med Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Liberal Alliance, Alternativet, de frie grønne løsgængere og Partiet Fremad om initiativer, der skal sikre, at børn og unge kan få en aktiv sommerferie, som de kan glæde sig til efter et hårdt år med skolelukninger.

I aftalen er afsat 200 mio. kr. til et partnerskab med KL, som skal sørge for en bred vifte af sommeraktiviteter til børn og unge mellem 6 og 17 år. Aftalen afsætter ligeledes 10 mio. kr. til at øge kapaciteten hos organisationer og foreninger, som arrangerer sommerferielejre- og aktiviteter, som bl.a. fodboldskoler, ferielejre, svømmecamps mm. for udsatte børn, unge og familier. Endelig er der i aftalen afsat 10 mio. kr. til opsøgende indsats, der rækker ud til isolerede familier, som bl.a. kan få hjælp til at børnene kan deltage i fritidsaktiviteter i løbet af sommerferien.

9. Kompensationsordninger

På baggrund af bred politisk enighed om at holde hånden under civilsamfundet under COVID-19 er kompensationsordningerne for løn og faste omkostninger på socialområdet blevet udvidet, så ordningerne også omfatter foreninger mv., der modtager mindst 50 pct. i offentlig støtte.

Det har været en prioritet for regeringen, at foreningerne har lige mulighed for at søge og modtage kompensation uanset om de hører under socialområdet, kulturområdet eller udviklingsområdet. Der har derfor pågået et arbejde blandt en række involverede ministerier med henblik på at sikre et ensartet administrationsgrundlag. Det har desværre forsinket udmøntningen af ordningerne på socialområdet.

Finansudvalget tiltrådte et aktstykke d. 20. maj, som hjemler ordningerne, og der blev den 17. juni udstedt to bekendtgørelser på social- og indenrigsområdet, som fastlægger kriterierne for ordningerne. Ordningerne kan søges hos Socialstyrelsen. For at give foreningerne mulighed for at forberede ansøgningsmaterialet allerede nu, kan de orientere sig i krav og kriterier for ordningerne på Socialstyrelsens hjemmeside den 18. juni 2020.

Det bemærkes, at foreninger mv., som søger ordningerne, vil kunne modtage kompensation for hele perioden uanset tidspunkt for, at ordningerne er klar.

Kulturministeriet arbejder sammen med Erhvervsministeriet på et akstykke for at forlænge ordningerne og tilpasse ordningerne, så det svarer til ordningerne for virksomheder med under 50 pct. offentlig støtte. Social- og Indenrigsministeriet vil også blive omfattet af aktstykkerne.

10. Status på konkrete initiativer, jf. pkt. 7.2. ovenfor

10.1. Initiativer på SIM's område

Udmøntning af initiativer på socialområdet forudsatte Finansudvalgets tilslutning. Aktstykkerne blev tiltrådt den 14. maj 2020. Midlerne er tildelt de organisationer, som fremgik af den politiske aftale.

Alle organisationer er tilsendt et tilskudsbrev med det konkrete beløb. Socialstyrelsen kan først igangsætte udbetalingen af tilskuddet, når tilskudsmodtageren har sendt en række oplysninger, herunder sine kontooplysninger, retur. Socialstyrelsen har været i løbende kontakt med de organisationer, som ikke har indsendt materialet og rykket for det.

Socialstyrelsen har oplyst, at størstedelen af tilskuddene er under udbetaling.

Status på initiativ om "forlængelse af nødovertatning" (SIM)

Med aftalen blev der afsat 1,6 mio. kr. til de seks organisationer, der havde forlænget deres nødovertatningstilbud ved den første forlængelse i april. Socialstyrelsen har oplyst, at Kirkens Korshær i Fredericia og Aarhus har oplyst, at de ikke ønsker at forlænge nødovertatningen i maj og juni, og derfor modtager de ikke nyt tilskud. Det gælder 5 pladser i Fredericia og 22 pladser i Aarhus. Kirkens Korshær Aarhus vurderer, at den gruppe, der har benyttet sig af tilbuddet om nødovertatning, på forskellig vis har fået dækket deres behov for overnatning, hvorfor de ikke har ønsket at forlænge. Kirkens Korshær Fredericia har ikke givet begrundelse.

På forespørgsel om, hvorvidt nogle af de øvrige modtagere af tilskud til nødovertatning i stedet kunne oprette flere pladser, har de ikke givet udtryk herfor. Derfor oprettes der ikke pladser til erstatning.

Samlet forlænges der 85 nødovertatningspladser i både maj og juni hos Københavns Kommune, Frelsens Hærs Hovedkvarter, Køge Kommune og Blå Kors Danmark med et samlet tilsagn på næsten 1,2 mio. kr.

Status på initiativ om "Støtte til børn og unge, der er pårørende til personer med alkohol- eller stofmisbrug" (SUM)

Der blev med aftalen afsat 7 mio. kr. Sundheds- og Ældreministeriet har, efter at have modtaget projektbeskrivelse og budget, sendt bevillingstilsagn til TUBA.

Status på initiativ om "Støtte til mindre patientorganisationer, der tilbyder rådgivning mv. til personer i risikogruppen" (SUM)

Der blev med aftalen afsat 5 mio. kr. Sundheds- og Ældreministeriet har, efter at have modtaget projektbeskrivelse og budget, sendt bevillingstilsagn til Nyreforeningen og Cystisk Fibroseforeningen. Fra Muskelsvindfonden, Scleroseforeningen og Lungeforeningen har ministeriet modtaget projektbeskrivelse og budget, som er under behandling.

Status på initiativ om "Rådgivning til psykisk sårbare og udbredelse af gode erfaringer" (SUM)

Der blev med aftalen afsat 3 mio. kr. Sundheds- og Ældreministeriet har, efter at have modtaget projektbeskrivelse og budget, sendt bevillingstilsagn til Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskaade (LMS) og Psykiatrifonden. Fra Socialt Udviklingscenter og SIND har ministeriet modtaget projektbeskrivelse og budget, som er under behandling.

Opsøgende indsatser over for mennesker med funktionsnedsættelse (SIM)

Der blev med aftalen afsat 24,5 mio. kr. til Danske Handicaporganisationer til at igangsætte opsøgende indsatser med det formål at understøtte, at mennesker med handicap kan vende tilbage til hverdagen og fællesskabet. DH har den 4. juni åbnet for ansøgninger fra aktører, som ønsker at iværksætte initiativer inden for den afsatte ramme. DH oplyser, at der allerede har været stor interesse for puljen, som har ansøgningsfrist den 25. juni. DH forventer således at midlerne vil blive udmøntet til en vifte af opsøgende indsatser og initiativer, som kan understøtte mennesker med handicap i at vende tilbage til hverdagen og fællesskabet.

Derudover blev der med aftalen afsat 0,5 mio. kr. til LEV til etablering af en kommunikationsguide til at imødegå ensomhed og isolation blandt mennesker med udviklingshandicap. LEV har oplyst, at de inden sommerferien forventer at offentliggøre den første version af kommunikationsguiden.

Ekstra støtte til Udviklingshæmmedes Landsforbund (ULF) (SIM)

Med aftalen blev der afsat 0,7 mio. kr. til ULF til at dække det øgede behov hos foreningens medlemmer, både for rådgivning og vejledning og for aktiviteter, som kan være med til at bryde isolationen.

Socialstyrelsen har modtaget udbetalingsblanket samt budget- og projektbeskrivelse. ULF har oplyst, at de bl.a. vil anvende midlerne til at finansiere udvidede åbningstider på ULF-linjen, så udviklingshæmmede kan få råd og vejledning også om aftenen og i weekenden.

Særlig støtte til mennesker med synshandicap (SIM)

Dansk Blindesamfund fik med aftalen tildelt 10 mio. kr. til at dække det øgede behov hos børn, unge, voksne og ældre med synshandicap for støtte, rådgivning og for aktiviteter, som kan være med til at bryde isolationen og støtte op om anderledes måder at være sammen på, eksempelvis i form af digitale sociale arrangementer og hjælp, som kan understøtte synshandicappedes deltagelse i aktiviteter uden for hjemmet.

Dansk Blindesamfund har fremsendt en projektbeskrivelse til Socialstyrelsen, og oplyser, at man har igangsat planlægningen af indsatsen. Udbetalingen er påbegyndt. Dansk Blindesamfund har oplyst, at man agter at igangsætte en række forskellige aktiviteter for bedst muligt at nå ud til så bred en del af målgruppen af blinde- og svagtsynede som muligt.

Initiativ om ekstra støtte til sårbare børn og unge (SIM)

Der blev med aftalen afsat 13,5 mio. kr. som direkte tilskud til en række organisationer, til at opskalere deres aktiviteter og tilbud, herunder rådgivningstilbud til udsatte børn og unge i fx familier med misbrug af rusmidler eller økonomiske udfordringer, der har haft det særlig svært under COVID-19.

Initiativ om afholdelse af ferielejre (SIM)

Der blev med aftalen afsat 5 mio. kr. til en ansøgningspulje til afholdelse af ferielejre, endagsudflugter, musik- og kulturarrangementer til socialt udsatte familier med børn og udsatte børn, herunder børn, der er anbragt uden for hjemmet, som ikke har mulighed for eller overskud til at arrangere ferieophold. Der var ansøgningsfrist den 29. maj 2020. Socialstyrelsen har modtaget ca. 140 ansøgninger. Der er samlet søgt om støtte for i alt knap 22 mio. kr. fra puljen. Det er væsentligt flere end ved den almindelige årlige pulje til sommerferiehjælp. Det vurderes primært at skyldes, at både ansøgerkreds og formål er bredere i den nye pulje. Socialstyrelsen sagsbehandler nu ansøgningerne. Det forventes, at ansøgerne vil få svar i slutningen af juni.

Initiativ vedr. tilskud til organisationer, der støtter op om børn og unge i familier med psykisk eller anden alvorlig sygdom (SIM)

Der er med aftalen afsat 6 mio. kr. som direkte tilskud til en række organisationer, som arbejder med børn og unge, der har forældre eller søskende med psykiske problemer og børn og unge, der har forældre eller søskende, der er alvorligt fysisk syge, eller har mistet en forælder eller søskende.

Initiativ om indsats mod digitale krænkelse mod børn og unge

I aftalen blev der afsat 0,5 mio. kr. til Red Barnet. Midlerne skal understøtte Red Barnets indsats mod digitale krænkelse med henblik på at øge kapaciteten bl.a. ift. forebyggelse og vejledning i, hvordan krænkende billeder mv. kan slettes eller anmeldes samt ift. at støtte op om ofrene.

10.2. Initiativer på BUVMs område

På BUVMs område blev der aftalt fire initiativer vedrørende: a) Udsatte børn skal godt tilbage i skole, b) Socialt udsatte unge på FGU, c) Tilskud til frivillige organisationer til støtte af udsatte børn og familier i dagtilbud og skole, og d) Socialt udsatte unge på STU. Udmøntningen af initiativer a, c og d på Børne- og Undervisningsministeriets område har været drøftet med ordførerne på området, da udmøntning af flere af initiativerne forudsatte politisk aftale. Aftale om udmøntning blev indgået d. 20. maj 2020 mellem et bredt flertal i Folketinget og indebærer følgende:

- 60 mio. kr. er udmøntet til en ansøgningspulje til kommuner, som skal være med til at lukke udsatte elevers faglige huller. Det er et krav, at mindst to kommuner og mindst en civilsamfundsaktør skal gå sammen om ansøgningen.
- 10 mio. kr. udmøntes til en række interesseorganisationer, der skal være med til at hjælpe elever på STU-institutionerne: Det vil være op til den enkelte organisation at vurdere, hvordan tilskuddet bedst kan anvendes.
- 10 mio. kr. udmøntes til udvalgte frivillige organisationer, idrætsforeninger og spejderkorps. Midlerne skal bruges på at styrke foreningernes og organisationernes opsøgende arbejde og indsatser med fokus på udsatte børn og unge.

BUVM arbejder med udmøntningen af initiativerne. De to initiativer af 10 mio. kr. til STU-institutionerne og udvalgte frivillige organisationer er udmøntet og bevillingsbreve udsendt til modtagerne. Initiativet til 60 mio. kr. rettet mod indsatser gennemført af kommuner i samarbejdet med civilsamfundet er offentliggjort på ministeriets hjemmeside og åbent for ansøgninger frem til 17. august 2020, hvorefter midlerne fordeles til de forskellige ansøgte indsatser.

10.3. Initiativer på UFMs område

Initiativer på UFMs område omfatter: a) Øget indsats i Studenterrådgivningen, og b) Opsøgende indsats fra studievejledningen på de videregående uddannelser for udsatte og sårbare studerende. Uddannelse- og Forskningsministeriet har oplyst, at processen med udmøntningen går som planlagt, og at aktstykket for initiativerne er tiltrådt af finansudvalget den 11. juni. Studenterrådgivningen og studievejledningen på de fleste videregående uddannelsesinstitutioner har igangsat arbejde.

10.4. Initiativer på KUMs område

Initiativet på KUMs område omfatter: a) pulje til højskolernes og kultur-, idræts- og foreningslivets indsatser for svage og sårbare. Kulturministeriet oplyser, at puljen til højskolernes og kultur-, idræts- og foreningslivets indsatser for svage og sårbare er tilført yderligere 10 mio. kr. Det er sket med den ældrepolitiske aftale af 1. maj. De ekstra midler er målrettet kulturelle tiltag for svækkede ældre. Således udgør puljen nu samlet 20 mio. kr. Puljen er opslået d. 19. maj og administreres af Slots- og Kulturstyrelsen. Der har indtil videre været god søgning på puljen.